

θέατρο

κριτική

«Ο ΒΙΟΛΙΣΤΗΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ»

ΣΤΟ «ΣΚΥΛΙΤΣΕΙΟΝ»

ΑΠΟ τὸ Κρατικὸ Θέατρο τῆς Τουρκίας με πρωταγωνιστὴ τὸν γεν. διευθυντὴ τοῦ Γκυνέι Γκιόκσερ, δόθηκε στὸ «Σκυλίτσειο» ἡ μουσικὴ ἑβραϊκὴ ἡθογραφία «Ὁ βιολιστὴς πάνω στὴ στέγη» ἀπὸ κείμενο τοῦ Ρωσοεβραίου συγγραφέα Σολὸμ Ἀλαίχου, θεατρικὰ διασκευασμένο ὑπὸ τὸν ἐπίσης Ρωσοεβραῖο Γιόζεφ Στάιν, με σκηνοθεσία καὶ χορογραφία τοῦ Ἀμερικανοῦ Τόντ Μπόλεντερ, μουσικὴ τοῦ ἐπίσης Ἀμερικανοῦ Τζέαρντ Μπόκ, σκηνικὰ - ἐνδυματολογία τὸν Ρεφίκ καὶ Χόλε Έρεν.

ΣΤΗΡΙΓΜΕΝΟ σ' ἓνα παλιὸ διήγημα τοῦ Ἀλαίχου με προσωπικὲς τοῦ ἀναμνηστικὲς ἀπὸ τὸ ρωσικὸ κεντρικὸ Ἀνατόλκα τὴν ἐποχὴ τοῦ διηγούμενου τὸν Ἑβραίων ἀπὸ τοὺς ὦσους κατὰ τὴς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα μας, τὸ ἔργο δίνει τὸ χρονικὸ μῆκος ὡς ὅτις οἰκογένειας ἔκτε γαλιλαίται με πέντε κόρες πού, τυποὶ παραδοσιακοί, προσκολλημένοι στὰ ἔθι-

μα τῆς πατρίδας τοὺς καὶ στὴν πίστι τοὺς στὸ Θεό, προσπαθοῦν νὰ ἐκπαιδεύουν τὴ ζωὴ τοὺς μέσα στὰ πλαίσια αὐτά. Ἡ πραγματικότης οὖν τοὺς ἀπογοητεύει καὶ πρώτα - πρώτα ἀπασκίζουν οἱ κόρες γιὰ νὰ μείνῃ τελευταῖος ὁ πατέρας πού με πίστι κάνει ἐκκλήσεις στὸ Θεό καὶ συχνὰ κοινοποιεῖται μαζί του γιὰ νὰ δρεθῇ στὸ τέλος με τὴν ἀπορία γιὰτὶ αὐτὸς ὁ τόσο ἀνθρώπος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ καθηκόντος νὰ διδάσκοντο τὸ σπιτάκι πού με τόσο μάχοντο προσπάθησε νὰ στηθῇ καὶ γιὰτὶ νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ παρὴ τὸν δρόμο πρὸς τὸ ἀγνωστὸ, τραβώντας μιά χειράματα με τὰ ὑπόλοιπα τῶν ὑπαρχόντων του. Εἶναι δέδαια καρτερικὸς ἀλλὰ δένιμπορεῖ νὰ καταλάβῃ γιὰτὶ ὁ παντοδύναμος Θεός πού τὸν τὸση ἀφοσίωσι τοῦ ἔδειξε, ἀφήνῃ τοὺς κακούς νὰ καταστρέψουν ἓνα καλὸ ἀνθρώπου πού μένει ἀδυσήθητος στὴν πρὶο κρίσιμη στιγμή τῆς ἀδικοκαμένης ζωῆς του.

ΠΑΝΩ σ' αὐτὸ τὸν καμβά, μιάς ἱστορίας ἀπλοῆς καὶ μέσῃ ἀπὸ

τὴν πραγματικότητά, δημιουργοῦνται σκηνὲς τρυφερότητας καὶ ἀπελπισίας, καθήκοντος καὶ καρτερίας, σκηνὲς συμβολικὲς πέρα ἀπὸ τὰ γεγονότα τοῦ ἔργου καὶ ἄλλες καθαρά ἡθογραφικὲς, με μουσικοθεατρικὴ ἀνάπτυξη, ὅπως ἡ σκηνὴ στὴν ταβέρνα τοῦ χωριοῦ, ἡ τελετουργικὴ σκηνὴ τοῦ γάμου καὶ ἄκόμα περισσότερο ἡ σκηνὴ τοῦ οὐνεῖρου.

Πρέπει ἰδιαίτερα νὰ τινισθῇ ἡ δουλειὰ τοῦ σκηνοθέτη Τόντ Μπόλεντερ πού εἶναι μαζί καὶ ὁ χορογράφος τοῦ ἔργου, γιὰ τὸν ἀπόλυτο συντονισμό τοῦ συνόλου, τὴν προσοχὴ τῆς λεπτομέρειας καὶ τὴν χορογραφικὴν εὐρηματικότητά.

Ἀλλὰ στὸ σημεῖο αὐτό, ὅ ἔπειανες περνᾷ στὸν ἐπικεφαλῆς τοῦ θιάσου καὶ τῆς διδασκαλίας καὶ πρωταγωνιστὴ τοῦ ἔργου, τὸν Γκυνέι Γκιόκσερ πού, ἀσφύ δημιουργήσε τὸν βαθύτερο ἐαυτὸ τοῦ ἥρωά του, φρόντισε με ἀξιοπρόσεχτη εὐσυνειδησία τὴς λεπτομερείας στὴν ἀπόδοσι τῶν ἠθοποιῶν ἀλλὰ καὶ

στὴν χρησιμοποίησι τῶν τεχνικῶν μέσων, φωτιστικῶν, ἡχητικῶν, σκηνικῶν κλπ., ὥστε ἡ παράσταση νὰ παρουσιάσῃ μίαν ἀρτιότητα συνόλου.

Πλὴν ἀπὸ τὸν πρωταγωνιστὴ καὶ τὴν γυναῖκα του, με τὴν Χαντάν

Τοῦ
Κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΔΟΞΑ

Οὐράν, πρώτους ρόλους ἔχουν οἱ κόρες καὶ οἱ γαμπροὶ με τὴς Σερίλ Μποντρούμλου (Τζεϊτέλ), Ντενίζ Γκοκσερ (Χόντελ), Σουνά Ἀκμπελ (Χούδα), Ἐλβάν Ὀζακ (Σπρίντζε), Γκιουλεδίν Τουντσενίκ (Μπέλης) καὶ τοὺς Σιάν Οὐνάλ (ράφτης), Ἀλεβ Σεζερ (Φοιτητής), Ἀ σουμάν Κοράντ (χασάπης), Μουσταφά Σεκερσί (Φουέντκα), πού πέρα ἀπὸ τὴν ἠθοποιία τοὺς ἐδείξαν

προσόντα φωνητικὰ καὶ χορευτικὰ. Πρέπει ἄκόμα νὰ προστεθοῦν σὲ χαρκτηριστικούς ρόλους, ὁ Ἀζμί Ὀρσεε (ραβίνος), ἡ Νεφαρέτ Ἀταλαῦ (γιαγιά), ἡ Γιοῦζελ Ὀρσεε (Φρούμα - Σάρα), ὁ συμβολικὸς βιολιστὴς με τὸν Γιενέρ Ντούρου, καὶ καὶ ὁ ἔξοχος τραγουδιστὴς Τζεράντ Στέρν.

Ἰδιαίτερη μνεῖα πρέπει νὰ γίνῃ γιὰ τὰ χορευτικὰ, τὰς ὅσων χορογραφία ὅσο καὶ σὰν ἀπόδοσι, με ἔνα μαλλέτο ἐξαιρετικὰ γυμνασμένο σὲ αἰσθητικὴ ἀκρίβεια κινήσεων καὶ με ἀξιόλογη ἀπόδοσι τοῦ Καζατσάσκα πού εἶναι ἰσορριμένως ἡ δυσκολώτερη κίνησι στοὺς φολκλορικούς ρωσικούς χορούς.

Ἀπὸ μουσικὴ ἀποψη ὁ ἀκροατὴς χαίρεται τὴν «σόφτ μιούζικ» τοῦ ἔργου, πού στηρίζεται στὴς ἀπαλόχες προπολεμικὲς μελωδίες με ἀρμονία καὶ ρυθμό, μακριὰ ἀπὸ τὴς ἀτονικὲς συνθέσεις τῆς ἐποχῆς μας καὶ τὴς ἡλεκτροφωνικὲς δρογτοαποδόσεις τοὺς πού ἀναστατᾷ.

νουν ἀπειλητικὰ τὴς αἰσθήσεως τοῦ ἀκροατοῦ. Περιορίζομαι ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴ στὴν ἐντυπώσι τοῦ ἀπλου ἀκροατοῦ, παραχωρώντας τὸν λόγο γιὰ τὴν ἐιδικὴ μουσικὴ ἀνάλυσι, στὴν μουσικοκριτικὴ τῆς κ. Ρουσιάνου - Πιπεράκη.

ΚΑΤΙ ἄκόμα πού πρέπει νὰ τινισθῇ καὶ πού ἀφορᾷ ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰ τὸ τουρκικὸ θέατρο κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ ἐλληνικὸ, εἶναι ἡ συστηματικὴ ἐξέλιξι τοῦ τουρκικοῦ θεατροῦ στὴς τελευταῖες ἐμφανίσεις του. Πρὶν ἀπὸ τριάντα χρόνια τὸ τουρκικὸ θέατρο ἦταν πολὺ κατώτερο ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸ. Σήμερα σὲ μερικὰ σημεῖα τὸ ἔπερνάει. Κι' αὐτὰ κυρίως εἶναι στὸ ὅτι χάρη σὲ γενναῖες κρατικὲς ἐπικυρηγῆσεις λειτουργοῦν συγχρόνως ὅκτω κρατικὰ θεάτρα, ὑποστηρίζονται οἱ ἐγχώριοι συγγραφεῖς πού κάθε χρόνο παρουσιάζουν πάνω ἀπὸ πενήντα ἔργα, ἥτοι τὰ μισὰ τοῦ ὅλου ρεπερτορίου, ἐνισχύονται οἰκονομικὰ ἰδιωτικὲς θεατρικὲς προσπάθειες καὶ γίνονται συστηματικὴ μετεκπαίδευσι ἠθοποιῶν, σκηνοθετῶν, σκηνογράφων κλπ., εἴτε με ὑποτροφίες σὲ καλλιτεχνικά κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ, εἴτε με μετακλήσεις ἐξῶν ἐιδικῶν στὴν Τουρκία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΞΑΣ